

Älä pelkää digiä

Eläkeläisrouva oli menossa maksamaan laskuja pankkiin. Tutun pankin ovelle oli ilmestynyt lappu, jossa luki: ei kassapalveluja. Lapun mukaan lähin kassapalveluja tarjoava pankin konttori oli toisella puolella kaupunkia. Rouva olisi säästynyt matkalta ja pääsyt halvemmalla, jos hän olisi maksanut ne tietokoneen pankkisovelluksella.

Pankkipalvelujen ohella monet tärkeät palvelut ovat nykyisin digitaalisia. Suomalaisten terveyttä koskevat tiedot ovat kansalaispalvelu Omakanassa. Siitä voi tarkastella esimerkiksi reseptejä ja pyytää niiden uusimista. Voi katsoa hoitoon liittyviä kirjauksia, laboratorio- ja röntgentutkimuksia ja monta muuta asiaa.

Vuodenvaihteessa Omakanan terveystietojen lisäksi sinne lisättiin sosiaalipuolen asiat, joita kansalaiset pääsevät käyttämään palvelujen laajetessa. Tarkoituksena on, että omaiset pääsevät läheisiä auttaessaan helpommin asioimaan ja että palvelut yhdenmukaistuvat Suomessa.

Etäneuvonta ja palvelut ovat nykypäivää esimerkiksi terveydenhuollossa,

vanhusten palveluiden tuottamisessa ja monissa kaupallisissa sovelluksissa. Online yhteydessä ruudun välityksellä voit keskustella palvelun tuottajan kanssa. Tietokonetta kehitetään helppokäyttöisemmäksi niin että voit puhua laitteelle kirjoittamisen sijaan.

Lähes kaikki viranomaisasiat kuten passin uusiminen käy tietokoneen avulla. Viranomaisviestintä kulkee sähköisesti. Voit hoitaa veroasiat tai laatia testamenttisi tietokoneella.

Ihmiset ottavat yhteyttä toisiinsa kännykällä lähelle ja kauas. Kännykän navigaattorit korvaavat paperiset kartat entistä useammin.

Edellä on esimerkkejä digitaalisuuden tarjoamista avuista ja eduista. Toki tietotekniikkaan liittyy ongelmiakin. Kuitenkin hyödyt ovat nyky-yhteiskunnassa niin tärkeitä, että uuden tekniikan opettelu ja omaksuminen on kaikille tärkeää.

Opetusalan Seniorijärjestö on ottanut vuoden 2020 teemavuodekseen digitaalisuuden. Yhdistyksistä etsitään innostajia ja opastajia auttamaan niitä henkilöitä, jotka eivät vielä ole sinuja älylaitteiden kanssa.

Digitaalisuuden kanssa sinuksi pääseminen on myös teemana alkaneella vuodella Senioriopettaja-lehdessä. Lehdessä julkaistaan mm. palstaa, jossa vastataan selkeästi lukijoiden digiongelmia koskevia kysymyksiin. Palsta on nimeltään *Digipulmia? Kysy Surffiinalta!*

Anneli Rajaniemi
päätoimittaja

Var inte rädd för digitaliseringen

En pensionerad dam gick till banken för att betala räkningar. På den kända bankens dörr hade det uppenbarat sig en lapp där det stod: inga kassatjänster. Enligt lappen fanns närmaste bank som erbjöd kassatjänster i andra ändan av staden. Damen hade besparat sig en resa och klarat sig billigare undan om hon hade betalat räkningarna på datorn.

Vid sidan av banktjänsterna är numera många viktiga tjänster digitaliserade. Uppgifterna om det finska folkets hälsa finns numera i medborgartjänsten Kanta. Där kan man till exempel kontrollera recept och be om att förnya dem. Man kan granska uppgifter rörande vård, laboratorie- och röntgenundersökningar och mycket annat.

Vid årsskiftet överförs till Kanta dessutom uppgifter rörande de sociala tjänsterna. Detta för att medborgarna skall kunna använda servicen då den utökas. Meningen är, att de anhöriga lättare skall kunna hjälpa den närstå-

ende personen och att tjänsterna standardiseras i hela Finland.

Distansrådgivning och tjänster finns numera inom vårdsektorn, åldersvården och i många kommersiella företag. I samband med online kopplingar kan man via rutan diskutera med den som producerar tjänsten. Datorn utvecklas så, att du kan tala direkt till apparaten i stället för att skriva.

Nästan all kontakt till myndigheterna som till exempel att beställa pass sker via datorn. Myndigheternas kommunikation sker elektroniskt. Du kan sköta dina skatteärenden eller uppgöra ditt testamente via datorn.

Människor tar kontakt med varandra via mobiltelefon och på långa avstånd. Mobilens navigator ersätter allt oftare papperskartor.

Ovan finns omnämnt den hjälp och de förmåner digitaliseringen erbjuder. Naturligtvis innebär datatekniken också problem. Trots allt är nyttan i dagens samhälle så viktig att det lönar sig att

ge undervisning i den nya tekniken så att alla kan ta del av den.

Undervisningssektorns Seniororganisation har gjort år 2020 till ett temaår för digitaliseringen. I föreningarna söker man eldsjälur och hjälpare åt de personer som inte ännu är du med smartenheterna.

Att bli du med digitaliseringen är också ett tema under det kommande året i Senioriopettaja-tidningen. Tidningen publicerar bland annat en kolumn, som tydligt förklarar frågor som berör problem med digitala frågor. Kolumnens namn är *Digiproblem (Digipulmia)? Fråga Surffiina!*

Anneli Rajaniemi
chefredaktör

Ulla Bäck
översättning

